

Комунальний вищий навчальний заклад
"Мелітопольський медичний коледж« Запорізької обласної ради

«Можливість і дійсність»

Підготувала студентка II курсу
Лікувального відділення
Александрова Юлія

2015 рік

- * Категорії "можливість" і "дійсність", як і інші категорії діалектики, виводяться із принципу руху й розвитку матеріального світу, оскільки в ньому завжди щось виникає, розривається, а щось відживає свій вік і відмирає. Звідси логічно припустити, що нове спочатку виступає в зародковій, недосконалій формі як можливість. Тому розвиток і є, власне, процесом перетворення можливості в дійсність. Отже, категорії "можливість" і "дійсність" є відображенням у нашій свідомості цих сторін об'єктивного процесу.

Можливість – дійсність.

- * **Можливість** – це такі явища, які ще не здійснилися, але здійснення яких впливає з внутрішніх законів розвитку явищ.
- * **Дійсність** - це реалізована можливість.
- * Для перетворення **можливості** у **дійсність** потрібні певні умови і суб'єктивні фактори.

* Щоб можливість перетворилася в дійсність, необхідна наявність певних тенденцій, спрямованості розвитку і наявність відповідних умов (внутрішніх і зовнішніх). Висіяне в землю зерно містить в собі можливість появи нової рослини. Але якщо немає відповідних зовнішніх умов (достатня кількість вологи, відповідної температури) ця можливість може не перетворитися в дійсність, залишиться нездійсненою.

У процесі розвитку може з'явитися одночасно кілька альтернативних можливостей.

Звичайно, у дійсність перетворюється та, для якої склалися найбільш сприятливі внутрішні і зовнішні умови. Крім того, у великій кількості схожих між собою ситуацій однотипні можливості здійснюються по-різному. А багато взагалі не здійснюються. Заздалегідь неможливо визначити скільки і які конкретно можливості перетворяться в дійсність.

Ступінь здійснення можливостей при наявності великої кількості однотипних ситуацій знаходить свій вираз в імовірності.

- * Тільки велика кількість подібних умов, у яких є передумови появи певної події, може дозволити визначити ступінь реалізації такої можливості. Наприклад, тільки проаналізувавши велику кількість фактів народження дитини у певних часових і просторових рамках можна визначити імовірність народження дитини певної статі.

- * Імовірність дає тільки наближену оцінку можливостей досягнення бажаного результату, перетворення можливості в дійсність, тому що вона зв'язана обов'язково з великою кількістю подій і безліччю умов.

- * У перетворенні можливості в дійсність важливу роль відіграють умови. Саме вони й обумовлюють можливість, тобто роблять те чи інше явище можливим або неможливим. Виходить, що можливості можуть бути реальними й нереальними.

Можливості бувають реальні і формальні чи абстрактні.

- * **Реальні можливості** характеризуються тим, що для їх перетворення в дійсність існують чи складаються необхідні умови.
- * **Формальна чи абстрактна можливість** — це можливість, реалізація якої практично виключається.

* Наприклад, людина має можливість полетіти в космічний простір. Для цього вже є космічні кораблі. Ця можливість уже перетворюється в дійсність у навколоземному просторі. Складається реальна можливість польоту людини на Марс, а згодом і далі. Але вона не може зробити політ за межі Галактики, тому що для цього немає відповідних засобів і для його здійснення потрібні мільйони років. Ця можливість залишається абстрактною. Проблема співвідношення реальних і абстрактних можливостей дуже важлива в практичному житті. У політиці, економіці, техніці необхідно керуватися реальними можливостями, а не надуманими, нездійсненими проектами.

- * Категорія «дійсність», пов'язана з «можливістю», відображає у свідомості людини другу сторону об'єктивної реальності (в широкому розумінні всю реальність). Якщо можливість існує в своїх умовах, через них, то дійсність існує безпосередньо, як самі явища зовнішнього світу, що нас оточують. Іншими словами, дійсність є реальною можливістю.

- * Дійсність пов'язана з закономірністю і ґрунтується на ній. Як тільки закони перестають діяти, дійсність втрачає свою необхідність, своє право на існування, свою "розумність". Вона замінюється новою.
- * Знання категорій можливості й дійсності, вміння користуватися ними в повсякденному житті має велике практичне і пізнавальне значення.

Дякую за увагу!